

ความเป็นมาของโครงการ

หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 17 (1) บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตน รวมทั้งต้องประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ(จังหวัดของตน) เพื่อให้การจัดระบบบริการสาธารณะเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในท้องถิ่นของตน โดยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น ต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2559

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 7 กำหนดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและคณะกรรมการสนับสนุนการจัดแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยคณะกรรมการทั้ง 2 คณะ คือผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนั้นในข้อ 28 ของระเบียบดังกล่าว ยังกำหนดให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดแนวทางและวิธีการในการประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนรายงานผลต่อผู้บริหารท้องถิ่น

ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมและผลประโยชน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 30 (4) ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอก เข้าร่วมดำเนินการหรือมอบหมายดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัดลำพูน จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในเขตจังหวัด และทำหน้าที่ช่วยเหลือด้านการพัฒนาท้องถิ่นให้กับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลภายในจังหวัด รวมทั้งประสานงานด้านการวางแผนพัฒนา เพื่อมิให้มีการดำเนินงานซ้ำซ้อน ซึ่งการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน สามารถจำแนกแนวทางการดำเนินงานหลักๆ ได้ 2 แนวทาง คือ การดำเนินการตามกฎหมายระเบียบที่กำหนดไว้ และการดำเนินงานตามนโยบายของผู้บริหาร (ฝ่ายการเมือง) ที่ได้สัญญาประชาคมกับประชาชนไว้ในช่วงเวลาที่เขาเสียงเลือกตั้ง

การดำเนินงานตามกฎหมายหรือระเบียบที่กำหนดไว้ เช่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดการระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ที่กำหนดให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาและมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งในส่วนขององค์การ

บริหารส่วนจังหวัดลำพูนนั้น ได้มีการดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบดังกล่าว ดังจะเห็นได้จากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

ส่วนการดำเนินงานตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ได้เสนอต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัดลำพูนมาแปลงสู่การปฏิบัติ โดยผ่านการเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตั้งแต่กระบวนการแถลงนโยบายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และการพิจารณาอนุมัติข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในแต่ละปีงบประมาณ ทั้งนี้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนยังคงแนวคิด “วิถีครูบา วิถีหน้าหมู่ วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์” มาเป็นแนวทางหลักในการขับเคลื่อนและพัฒนาจังหวัดลำพูน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ยังคงมีโครงการต่างๆ ที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อบูรณาการในการพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะผู้ประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น และผู้นำท้องถิ่น (กำนัน) ในฐานะผู้แทนประชาชนในระดับพื้นที่ ตามแนวทางรอยวิถีแห่งศรัทธาของครูบาเจ้าศรีวิชัย นักบุญแห่งล้านนา แบบ “หน้าหมู่” เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และทันต่อปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 8 อำเภอของจังหวัดลำพูน วงเงินงบประมาณ 9,500,000 บาท (เก้าล้านห้าแสนบาทถ้วน)

ดังนั้นการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนทั้ง 2 แนวทางดังกล่าว จำเป็นต้องได้รับการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ตามมาตรฐานการให้บริการสาธารณะ ตลอดจนเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความสอดคล้องกับแนวทางการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ในส่วนที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
3. เพื่อประเมินผลโครงการวิถีครูบา วิถีหน้าหมู่ วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

1. ประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และประเมินผลสำเร็จของโครงการจากการดำเนินงานหรือการจัดบริการสาธารณะที่มีต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ตามขอบเขตการศึกษา ดังนี้

- ประเมินผลการบรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนพัฒนาสามปีของ อปท. โดยมีการประเมินอย่างเป็นระบบโดยเทียบกับเกณฑ์และค่าเป้าหมายที่ อปท.

กำหนดขึ้น มีข้อมูลแสดงถึงผลลัพธ์ที่บรรลุเป็นรูปธรรม และรายงานให้สภาท้องถิ่นและประชาชนทั่วไปได้รับทราบ

- ประเมินผลสำเร็จของโครงการที่สามารถแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์จากการดำเนินงานหรือการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ชัดเจนและรายงานให้สภาท้องถิ่นหรือประชาชนทั่วไปได้รับทราบ

โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ดำเนินการศึกษาแผนยุทธศาสตร์ และโครงการต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนพัฒนาสามปีของ อปท. และที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

2. รวบรวมหลักฐาน/ข้อมูล/ผลการดำเนินงานของโครงการที่ทางผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ได้ดำเนินการภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รวมถึงโครงการที่ได้ดำเนินการตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนแถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และโครงการที่ได้ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แผนการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนสามปี (พ.ศ. 2559-2561)

3. สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการประเมินผล

4. ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์กับค่าเป้าหมายตามตัวชี้วัดในแผนยุทธศาสตร์ ตามขอบเขตการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

ซึ่งมีขอบเขตของการวิเคราะห์ คือ

1. การประเมิน output และ outcome ของการดำเนินโครงการตามแผนการดำเนินงานประจำปี 2560 (Action Plan) ใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละโครงการเนื่องจากไม่มีรายงานผลการดำเนินการ จึงไม่สามารถวิเคราะห์เชิงประจักษ์ได้

2. ดำเนินการวิเคราะห์แผนงานที่เป็นโครงการเท่านั้น โดยไม่วิเคราะห์การจัดซื้อครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ ใช้จ่ายประจำปี เช่น เงินเดือนประจำ เป็นต้น

3. การวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ดำเนินการวิเคราะห์ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2559 ถึง 31 กรกฎาคม 2560 ส่งผลให้บางโครงการมีการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนงานที่ตั้งไว้ เนื่องจากไม่ถึงระยะเวลาสิ้นสุดของปีงบประมาณ หรือมีอุปสรรคที่ไม่สามารถดำเนินงานได้

และเพื่อแสดงความสำเร็จในภาพรวมตามมิติประเด็นยุทธศาสตร์ ได้กำหนดแนวทางเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1. กรณีตัวชี้วัดที่กำหนดไว้เป็นค่าร้อยละ มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละความสำเร็จ} = \frac{\text{ผลการดำเนินงานจริง}}{\text{เป้าหมายตามแผน}} \times 100$$

เป้าหมายตามแผน

2. กรณีตัวชี้วัดที่กำหนดไว้เป็นระดับ มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง น้อยกว่าร้อยละ 60

ระดับ 2 หมายถึง น้อยกว่าร้อยละ 60 – 69.99

ระดับ 3 หมายถึง น้อยกว่าร้อยละ 70 – 79.99

ระดับ 4 หมายถึง น้อยกว่าร้อยละ 80 – 89.99

ระดับ 5 หมายถึง น้อยกว่าร้อยละ 90 ขึ้นไป

3. กรณีตัวชี้วัดที่กำหนดไว้เป็นครั้ง/เรื่อง/เครือข่าย/กิจกรรม/หน่วยงาน มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละความสำเร็จ} = \frac{\text{ผลการดำเนินงานจริง}}{\text{เป้าหมายตามแผน}} \times 100$$

เป้าหมายตามแผน

2. ประเมินความพึงพอใจการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ตามหลักเกณฑ์คุณภาพการให้บริการที่ให้ความสำคัญกับปัจจัย 4 ด้าน คือ

- ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการบริการ
- ด้านช่องทางในการให้บริการ
- ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
- ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

โดยมีวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ดำเนินการรวบรวม/คัดเลือกโครงการที่ทางผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ได้ดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รวมถึงโครงการที่ได้ดำเนินการตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนแถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และโครงการที่ได้ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แผนการพัฒนากองการบริหารส่วนจังหวัดลำพูนสามปี (พ.ศ. 2559-2561) ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

2. ดำเนินการคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ร่วมกับกองแผนและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ได้ตัวอย่างจำนวน 5 โครงการ/กิจกรรม และทำการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนอย่างน้อยโครงการ/กิจกรรมละ 50 คน ยกเว้นโครงการ/กิจกรรมที่มีผู้รับบริการไม่ถึง 50 คน จะใช้กลุ่มตัวอย่างน้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนผู้รับบริการ ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 งานด้านสาธารณสุข ได้แก่ โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 300 คน ดังนั้นจะใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

2.2 งานด้านวัฒนธรรม ได้แก่ โครงการฝึกอบรมสืบสานศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีพื้นบ้าน มีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 366 คน ดังนั้นจะใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน

2.3 งานด้านนันทนาการ ได้แก่ โครงการปรับปรุง ซ่อมแซม สนามกีฬาากลาง องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีจำนวนผู้ใช้บริการเฉลี่ยต่อวัน 300 คน ดังนั้นจะใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

2.4 งานด้านการบริการการศึกษา ได้แก่ โครงการแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมไทย-จีนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน เก็บรวบรวมจากประชากรทั้งหมด จำนวน 16 คน

2.5 งานด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ได้แก่ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 286 คน ดังนั้นจะใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

3. ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีลักษณะแนวคำถามแบบ Rating Scale ดังนี้

กำหนดระดับความพึงพอใจ ออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจต่อการให้บริการน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจต่อการให้บริการน้อย

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจต่อการให้บริการปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจต่อการให้บริการมาก

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจต่อการให้บริการมากที่สุด

4. ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล

5. จากนั้นนำมาข้อมูลวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และแปลความหมายความพึงพอใจ ดังนี้

คะแนน 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริการมากที่สุด

คะแนน 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริการมาก

คะแนน 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริการปานกลาง

คะแนน 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริการน้อย

คะแนน 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริการน้อยที่สุด

3. ประเมินผลโครงการวิถีครอบครัว วิถีหน้าหมู่บ้าน วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ตามขอบเขตการศึกษา ดังนี้

- ประเมินระบบและกลไกในการดำเนินงานของโครงการวิถีครอบครัว วิถีหน้าหมู่บ้าน วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

- ประเมินระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของโครงการวิถีครอบครัว วิถีหน้าหมู่บ้าน วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

- ผลลัพธ์ของการดำเนินงานโครงการวิถีครอบครัว วิถีหน้าหมู่บ้าน วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

โดยมีวิธีการศึกษา ดังนี้

1. จากขอบเขตการดำเนินงานของโครงการวิถีครอบครัว วิถีหน้าหมู่บ้าน วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้ทำการสุ่มตัวอย่างโครงการทุกประเภท ประเภทละ 1 โครงการ โดยคำนึงถึงการกระจายให้ครอบคลุมทุกอำเภอ โดยโครงการที่ถูกสุ่มเลือก ต้องดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ร่วมกับกองแผนและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) กับผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละโครงการ ดังนี้

1.1 โครงการจัดซื้อวัสดุก่อสร้างเพื่อปรับปรุงซ่อมแซมฝายกักเก็บน้ำ ได้แก่

- โครงการสร้างฝายชะลอน้ำ บ้านแม่แสม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เทศบาล ผู้ใหญ่บ้าน ประธานสภา กรรมการหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้าน รวมทั้งหมด 10 คน

1.2 โครงการอุดหนุนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอ สำหรับขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร ได้แก่

- โครงการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร บ้านธิ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งหมด 6 คน

- โครงการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร บ้านสันดอนฮ่อม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เกษตรกรในพื้นที่ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งหมด 12 คน

- โครงการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร บ้านหนองยวง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เกษตรกร กรรมการหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งหมด 7 คน

1.3 โครงการจัดซื้อวัสดุก่อสร้างสำหรับปรับปรุงซ่อมแซม ต่อเติมถนน ถึงเก็บน้ำเหมืองฝาย สระเก็บน้ำและสิ่งสาธารณประโยชน์จำเป็นต่างๆ ได้แก่

- โครงการปรับปรุงผิวจราจรถนนหินคลุก บ้านชี้เหล็ก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งหมด 13 คน

- โครงการปรับปรุงศาลาเอนกประสงค์ บ้านสันเจริญ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เทศบาล ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้าน รวมทั้งหมด 8 คน

- โครงการปรับปรุงซ่อมแซมต่อเติมระบบประปาและวางท่อ บ้านวังดินใหม่ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เทศบาล ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการประปาหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้าน รวมทั้งหมด 22 คน

- โครงการปรับปรุงถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านกอลุง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เทศบาล ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้าน รวมทั้งหมด 8 คน

- โครงการปรับปรุงกำแพงกันดินพร้อมราวกันตกและเทลานคอนกรีตข้างกำแพงกันดิน บ้านเหล่ายาวเหนือ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เทศบาล ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกเทศบาล กรรมการหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้าน รวมทั้งหมด 17 คน

- โครงการปรับปรุงถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านดง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เทศบาล ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน สมาชิกเทศบาล ประชาชนในหมู่บ้าน รวมทั้งหมด 10 คน

- โครงการปรับปรุงซ่อมแซมต่อเติมระบบประปาและวางท่อ บ้านเวียงหนองล่อง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เทศบาล ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการประปาหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้าน รวมทั้งหมด 15 คน

- โครงการปรับปรุงถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านป่าเหียง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย
เจ้าหน้าที่เทศบาล ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน รวมทั้งหมด 5 คน

3. ทำการวิเคราะห์ระบบและกลไก โดยใช้แนวคิดของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ มาใช้
พิจารณาการให้ความหมายและระดับของระบบ ดังนี้

ระบบ หมายถึง แนวทางซึ่งมีการจัดขั้นตอนไว้เป็นลำดับ สามารถทำซ้ำได้ และแสดงการใช้
ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยแบ่งระดับของระบบ ดังนี้

คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
0% -20%	ไม่มีการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน
21% - 40%	แสดงให้เห็นว่ามีการกำหนดขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน
41% - 60%	แสดงให้เห็นว่ามีการกำหนดขั้นตอนไว้อย่างชัดเจนและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของ โครงการได้อย่างชัดเจน
61% - 80%	แสดงให้เห็นว่ามีการกำหนดขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของ โครงการได้อย่างชัดเจน และสามารถให้หน่วยงานอื่นทำซ้ำได้
81% - 100%	แสดงให้เห็นว่ามีการกำหนดขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของ โครงการได้อย่างชัดเจน สามารถให้หน่วยงานอื่นทำซ้ำได้ และสามารถกำหนด มาตรฐานของระบบได้

ส่วนการประเมินการมีส่วนร่วมได้ใช้แนวทางของสมาคมการมีส่วนร่วมสากล ดังนี้

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน
ระดับที่ 1	แสดงการมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (To Inform)
ระดับที่ 2	แสดงการมีส่วนร่วมในระดับการศึกษาหารือ (To Consult)
ระดับที่ 3	แสดงการมีส่วนร่วมในระดับให้เข้ามามีบทบาท (To Involve)
ระดับที่ 4	แสดงการมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (To Collaborate)
ระดับที่ 5	แสดงการมีส่วนร่วมในระดับเสริมอำนาจประชาชน (To Empower)

สาระสำคัญของผลการวิจัย

1. การประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และประเมินผลสำเร็จของโครงการจากการดำเนินงานหรือการจัดบริการสาธารณะที่มีต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

แผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2560 ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน (อบจ.ลำพูน) ได้ดำเนินการวางแผนที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถประชาชนบนรากฐานทุนทางวัฒนธรรมชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาภูมินิเวศวัฒนธรรมและอารยสถาปัตยกรรม และยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเมืองวัฒนธรรมสู่เศรษฐกิจชุมชนสร้างสรรค์ โดยในแผนการดำเนินงานของแต่ละยุทธศาสตร์ได้มีการแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารทั่วไป ประกอบด้วย แผนงานบริหารงานทั่วไป และแผนงานรักษาความสงบภายใน ด้านบริการชุมชนและสังคม ประกอบด้วย แผนงานการศึกษา แผนงานสาธารณสุข แผนงานสังคมสงเคราะห์ แผนงานเคหะและชุมชน แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และแผนงานศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ ด้านการเศรษฐกิจ ประกอบด้วย แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา และแผนงานการเกษตร และด้านการดำเนินงานอื่น ประกอบด้วย แผนงานงบกลาง

โครงการที่สามารถดำเนินการได้จริงตามยุทธศาสตร์ที่ 1 จำนวน 68 โครงการ จาก 118 โครงการ ในทุกๆ แผนงานของทั้ง 4 ด้าน และมียอดการเบิกจ่ายเพียงร้อยละ 38.15 เมื่อพิจารณารายแผนงานสรุปได้ว่าแผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน มีการดำเนินโครงการตามแผน และการเบิกจ่ายงบประมาณมากที่สุด ร้อยละ 75 และ 81.45 ตามลำดับ ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานสำนักงานปลัด และกองแผน ขณะที่แผนงานสาธารณสุขมีการดำเนินโครงการตามแผน และการเบิกจ่ายงบประมาณน้อยที่สุด ร้อยละ 29.17 และ 6.59 ตามลำดับ ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานสำนักงานปลัด และโครงการที่สามารถดำเนินการได้จริงตามยุทธศาสตร์ที่ 2 จำนวน 6 โครงการ จาก 29 โครงการ ในทุกๆ แผนงานของทั้ง 4 ด้าน ยกเว้นแผนงานงบกลาง และมียอดการเบิกจ่ายเพียงร้อยละ 7.02 โดยแผนงานเคหะและชุมชน มีการดำเนินโครงการตามแผน และการเบิกจ่ายงบประมาณมากที่สุด ร้อยละ 66.67 และ 24.09 ตามลำดับ ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานกองแผน และกองช่าง สำหรับแผนงานรักษาความสงบภายใน พบว่าไม่มีการดำเนินโครงการ และไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณ ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานกองช่าง มากไปกว่านี้สำหรับโครงการที่สามารถดำเนินการได้จริงตามยุทธศาสตร์ที่ 3 จำนวนมากถึง 20 โครงการ จาก 32 โครงการ ในทุกๆ แผนงานของทั้ง 4 ด้าน ยกเว้นแผนงานงบกลาง และมียอดการเบิกจ่ายถึงร้อยละ 59.23 โดยแผนงานการเกษตร มีการดำเนินโครงการตามแผน แต่มีการเบิกจ่ายเพียงร้อยละ 22.36 ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานปลัด และแผนงานศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ มีการเบิกจ่ายงบประมาณมากที่สุดร้อยละ 58.82 ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานกองการศึกษา และกองช่าง

โดยสรุปแล้ว ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบแต่ละโครงการของแต่ละกองเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีการดำเนินโครงการตามข้อเสนอที่ได้จัดทำไว้ โดยมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์กลุ่มเป้าหมาย ตัวชี้วัด และประโยชน์ของการดำเนินโครงการอย่างครบถ้วน อีกทั้งหลายๆโครงการ ดำเนินตาม

ระยะเวลาที่วางแผนไว้ แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินโครงการแต่ละโครงการไม่สามารถประเมินถึงการบรรลุวิสัยทัศน์ของหน่วยงานได้ เนื่องจากขาดการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานซึ่งสะท้อนถึงการบรรลุวิสัยทัศน์ในเชิงประจักษ์ได้ หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนดำเนินการจัดทำรายงานดังกล่าวย่อมสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินโครงการอย่างชัดเจนสมบูรณ์มากขึ้น

2. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

การประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่า การดำเนินงานการให้บริการสาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้ระดับความพึงพอใจเฉลี่ย 4.51 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.20 โดยการดำเนินงานด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเป็นด้านที่ได้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ 4.70 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.00 ส่วนด้านที่ได้ระดับความพึงพอใจน้อยกว่าด้านอื่นๆ คือ ช่องทางในการให้บริการ ได้ระดับความพึงพอใจ 4.35 อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 87.00

ในส่วนของโครงการที่ได้ทำการประเมินความพึงพอใจทั้งหมด 5 โครงการนั้น พบว่า โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นงานที่ได้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.00 (ระดับความพึงพอใจเฉลี่ย 4.70 อยู่ในระดับมากที่สุด) รองลงมา คือ โครงการฝึกอบรมสืบสานศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นประเพณีพื้นบ้าน ฟ้อนเล็บ ฟ้อนเจิง และประดิษฐ์โคมล้านนา คิดเป็นร้อยละ 91.00 (ระดับความพึงพอใจเฉลี่ย 4.55 อยู่ในระดับมากที่สุด) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ คิดเป็นร้อยละ 90.00 (ระดับความพึงพอใจเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับมากที่สุด) โครงการแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมไทย-จีน คิดเป็นร้อยละ 88.60 (ระดับความพึงพอใจเฉลี่ย 4.43 อยู่ในระดับมาก) และโครงการปรับปรุง ซ่อมแซม สนามกีฬากลาง คิดเป็นร้อยละ 87.80 (ระดับความพึงพอใจเฉลี่ย 4.39 อยู่ในระดับมาก) ตามลำดับ

3. โครงการวิถีครูบา วิถีหน้าหมู่วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์

การประเมินผลโครงการวิถีครูบา วิถีหน้าหมู่วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ พบว่า ระบบและกลไกของโครงการวิถีครูบา วิถีหน้าหมู่วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ มีแบบแผนและขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับรู้และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมถึงการดำเนินงานของโครงการนั้นๆ เป็นอย่างดี และสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการได้

โครงการวิถีครูบา วิถีหน้าหมู่วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ เป็นโครงการที่เกิดขึ้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐ ดำเนินโครงการตามนโยบาย ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ โดยให้ประชาชนในชุมชน คิดหาโครงการที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาชุมชน โดยใช้การประชาคมหมู่บ้าน ทำให้โครงการที่ได้มาตรงตามความต้องการของประชาชนในชุมชน ส่วนทางหน่วยงานภาครัฐมีส่วนช่วยในการเขียนแผนโครงการ ประเมินโครงการ ให้การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์

จัดซื้อจัดจ้าง ทำให้ประชาชนไม่ต้องกังวลถึงความยุ่งยากในการดำเนินงานในส่วนนี้ รวมถึงช่วยดูแลและตรวจสอบโครงการให้เป็นไปได้ด้วยดี

จากการที่ประชาชนในชุมชนรู้และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการวิถีครอบครัว วิถีหน้าหมู่บ้าน วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์นั้น ทำให้เกิดความสามัคคีในชุมชน และเกิดผลประโยชน์อันเป็นผลลัพธ์ที่ดีทั้งต่อตนเองและชุมชน โดยชุมชนได้รับผลประโยชน์ในส่วนของความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต หมู่บ้านมีการพัฒนาที่ดีขึ้น โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เกิดประโยชน์ในชุมชน ทำให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น

จากผลลัพธ์ของโครงการวิถีครอบครัว วิถีหน้าหมู่บ้าน วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุดกับโครงการวิถีครอบครัว วิถีหน้าหมู่บ้าน วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ เพราะว่าเป็นโครงการที่ทางชุมชนได้รับผลประโยชน์โดยตรง และเป็นโครงการที่เกิดจากความคิดของประชาชนในชุมชน โดยมีหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองคการบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และรายงานผลของโครงการจากการดำเนินงานหรือการจัดบริการสาธารณะที่มีต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

จากผลการประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองคการบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และรายงานผลของโครงการจากการดำเนินงานหรือการจัดบริการสาธารณะที่มีต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการทำฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบการทำแผนยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานของ อบจ.ลำพูน เช่น ฐานข้อมูลการบรรลุและไม่บรรลุผลสำเร็จของการดำเนินโครงการในแต่ละปี ฐานข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณแต่ละไตรมาสที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของแผน ฐานข้อมูลการดำเนินโครงการแยกตามหน่วยงาน เป็นต้น

2. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานของ อบจ.ลำพูน ควรคำนึงถึงผลได้ผลเสียของการดำเนินโครงการ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม เช่น บางโครงการเป็นโครงการประจำที่ต้องดำเนินการทุกปีอย่างต่อเนื่อง แต่กลับพบว่าไม่มีกลุ่มเป้าหมายน้อยลง ตัวชี้วัดบางตัวไม่บรรลุผลสำเร็จ ไม่สามารถดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และหรือการใช้งบประมาณไม่สอดคล้องกับข้อเสนอโครงการ เป็นต้น ซึ่งต้องนำรายละเอียดเหล่านี้มาวางแผนเพื่อปรับปรุงในปีต่อไป

3. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานของ อบจ.ลำพูน ควรคำนึงถึงปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไข เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่โครงการดังกล่าวจะไม่สามารถ

ดำเนินการได้ เช่น จากกรณีตัวอย่างในข้อ 2 ที่อาจจะพบอุปสรรคการดำเนินโครงการ ควรมีการประชุมหารือ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อช่วยวางแผนแนวทางการแก้ไขปัญหา และมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ตามข้อเสนอโครงการ เป็นต้น

4. ควรมีนโยบายที่ชัดเจนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในโครงการหรือกิจกรรมนั้น ดำเนินการจัดทำ รายงานผลการดำเนินงาน เพื่อจะได้นำรายงานฯ มาใช้ประโยชน์ สำหรับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และ แผนการดำเนินงานของ อบจ.ลำพูน ในอนาคต โดยบรรจุให้มีการรายงานผลการดำเนินโครงการอยู่ในขั้นตอน การปฏิบัติงาน หรือแผนการดำเนินงาน ที่ต้องดำเนินการเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อนำผลการดำเนินโครงการมา ใช้วางแผนในปีต่อไป ภายใต้หลักการวงจร PDCA (Plan Do Check and Act)

5. ควรมีความยืดหยุ่นของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานของ อบจ.ลำพูน โดยกำหนดให้มีการประชุมการปรับแผนในปฏิทินการทำงาน อาจเป็นทุก 3 เดือน หรือทุก 6 เดือน เพื่อ ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการตามแผนฯ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามการดำเนิน โครงการตามแผนฯ อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของการดำเนินโครงการ สำหรับติดตาม ความก้าวหน้าของโครงการ โดยจัดทำเป็นปฏิทินการประชุมทุกเดือน หรือทุก 2 เดือน เพื่อประเมินถึงปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงาน โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการมาจากผู้แทนผู้บริหาร หัวหน้ากอง และเจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องการปฏิบัติโครงการ อย่างชัดเจน เพื่อติดตามการดำเนินโครงการตามแผนอย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเพื่อนำมาผลมาปรับปรุงสำหรับการพัฒนาการ ดำเนินงานในอนาคต และมีการสร้างรูปแบบมาตรฐานของการจัดทำรายงานผลการดำเนินการเป็นมาตรฐาน เดียว เพื่อความสะดวก และประสิทธิภาพในการจัดทำของเจ้าหน้าที่แต่ละหน่วยงาน สำหรับการนำมาใช้ ประกอบการตัดสินใจได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับโครงการการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และ โครงการวิถีครูบา วิถีหน้าหมู่ วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์

จากผลการศึกษาโครงการการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และโครงการ วิถีครูบา วิถี หน้าหมู่ วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ในส่วนของงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนเชิงรุก

3. ควรมีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการให้สอดคล้องและเพียงพอต่อภารกิจของแต่ละโครงการ

4. ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานราชการอื่น ๆ ภายในจังหวัดลำพูน บูรณาการโครงการร่วมกันทั้งในส่วนผู้บริหาร และระดับผู้ปฏิบัติการ

5. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในภาคประชาชน หน่วยงานราชการท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ตามโครงการวิถีครอบครัว วิถีหน้าหมู่บ้าน วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ: โครงการการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

1. จัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาของบุคลากรภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน เพื่อกระชับความรู้ ความเข้าใจในภารกิจงานที่ปฏิบัติ เพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน รวมถึงการปลูกฝังค่านิยมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ในการให้บริการประชาชน เช่น การจัดการอบรมเชิงสัมมนาพร้อมกันระหว่างบุคลากรภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนในแต่ละกอง ในการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้วยจิตบริการสาธารณะ เข้าใจถึงพันธกิจ และภารกิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนในการให้บริการต่อผู้รับบริการ ร่วมกันสรุปผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการที่ได้ปฏิบัติงานสำเร็จในปีงบประมาณ ปี 2560 ทั้งในส่วนของปัจจัยในความสำเร็จ อุปสรรคในการดำเนินโครงการ แล้วจึงหาข้อสรุปเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการ ในปีงบประมาณ ปี 2561 ต่อไป

2. จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการอื่น ๆ ของจังหวัดลำพูนในการแจ้งข้อมูลข่าวสาร งานประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ กิจกรรมที่จัดร่วมกัน เพื่อที่จะได้กระจายข้อมูลข่าวสารเหล่านี้ ไปยังประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาใช้บริการ ได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึงและชัดเจน เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานในการสร้างเครือข่ายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน เพื่อประโยชน์ในการแจ้งข่าวสาร งานประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน โดยให้คำนึงถึงหลักการหลักการในการประสานประโยชน์ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนในจังหวัดลำพูนเป็นหลัก

3. จัดให้มีการสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก (Facebook) หรือไลน์ (Line) เพื่อใช้เป็นช่องทางหนึ่งในการกระจายข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนให้กับประชาชน ผู้สนใจข้อมูลข่าวสาร ได้ติดตามความเคลื่อนไหวและกระจายข้อมูลต่อไปให้กับประชาชนในจังหวัดลำพูน ในวงกว้างต่อไป เช่น การจัดตั้งผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ ในการลงข่าวสารทั้งในส่วนของเว็บไซต์, Facebook และสื่อต่าง ๆ ที่ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนได้ดำเนินการอยู่ โดยให้ผู้รับผิดชอบกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ จัดส่งรูปภาพ และรายงานผลสัมฤทธิ์ รวมถึงข่าวสารต่าง ๆ ส่งให้ผู้รับหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จัดทำลงในสื่อขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน รวมถึงให้ผู้จัดทำกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ ร่วมประชาสัมพันธ์ ช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนให้แก่ประชาชน

ผู้ให้บริการได้รับทราบ พร้อมกับป้ายไว้นิลในโครงการต่าง ๆ ร่วมกันประชาสัมพันธ์ ช่องทางในการรับข้อมูล ข่าวสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ขอให้ระบุหมายเลขโทรศัพท์ พร้อมเว็บไซต์ขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลำพูน Facebook ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ทุกแผ่นป้ายในทุกโครงการ

4. จัดให้มีการทำรายงานผลการปฏิบัติงานในโครงการต่าง ๆ โดยรายงานให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์และ ข้อจำกัดในการจัดทำโครงการ แล้วจึงรวบรวมส่งให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการวิเคราะห์และพิจารณา จัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับภารกิจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป เช่น การจัดให้มีข้อตกลงในการจัดทำ รายงาน ภายหลังจากที่ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการเสร็จแล้วให้นำส่งฝ่ายวิเคราะห์นโยบายและแผน โดยในรายงานขอให้ระบุผลสัมฤทธิ์ และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เพื่อที่ได้นำข้อมูลไปใช้ประกอบในการ จัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้กับกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องต่อไป

5. จัดให้มีการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนที่รับผิดชอบ งานบริการสาธารณะด้านต่าง ๆ กับกลุ่มเครือข่ายของหน่วยงานราชการอื่น ๆ ในการจัดทำโครงการและ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อชุมชน รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ให้เข้าถึง ประชาชนได้อย่างทั่วถึงยิ่งขึ้น เช่น การประสานเครือข่ายชุมชน ผ่านกิจกรรมที่บูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างเช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ของสาธารณสุข, เครือข่ายกำนันและผู้ใหญ่บ้าน เพื่อเป็นแนวร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เข้าถึงประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี รวมถึงการรับฟัง ข้อเสนอแนะที่ตรงประเด็นในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที ซึ่ง เครือข่ายเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างสูงให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ในการจัดการและแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนได้เป็นอย่างดีต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ: โครงการวิถีครอบครัว วิถีหน้าหมู่บ้าน วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์

1. ควรมีการวางระบบและกลไกที่เป็นหลักเกณฑ์ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปเป็นแนวทาง เดียวกัน เช่น ให้หน่วยงานรัฐมีการกำหนดกฎเกณฑ์ และผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้เป็นมาตรฐาน

2. ควรที่จะถ่ายทอดความรู้เบื้องต้นในการประมาณการวัสดุ และมาตรฐาน ของโครงการให้แก่ผู้นำชุมชน เช่น มีการจัดอบรมหรือเอกสารในการถ่ายทอดความรู้เรื่องมาตรฐานของวัสดุในการก่อสร้างให้แก่ผู้นำ ชุมชนในแต่ละโครงการ

3. การประสานงานกัน ระหว่างชุมชนกับภาครัฐ ควรมีให้มากขึ้นและดีกว่าเดิมทุกขั้นตอน เพื่อ แก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น รวมถึงทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและประชาชนในชุมชน เช่น ให้มีตั้งเจ้าหน้าที่ประสานงานในการแก้ไขเรื่องวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน ให้กับประชาชนในชุมชน มากขึ้น

4. ควรมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนวัสดุบางอย่าง ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องในแต่ละงาน โดยมีการพูดคุยกับทางชุมชนหรือผู้นำชุมชน เช่น ให้หน่วยงานรัฐส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการพูดคุยกับทางชุมชนใน

เรื่องวัสดุอุปกรณ์ ก่อนการดำเนินงาน เพื่อให้ได้วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม และตรงตามความต้องการของประชาชน

5. ควรมีการจัดซื้อและส่งมอบวัสดุตรงตามเวลาที่กำหนด เพื่อไม่ให้ชุมชนมีปัญหาเรื่องแรงงาน เช่น การส่งมอบวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ ควรให้ผู้นำชุมชนเป็นผู้กำหนดเวลา เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาด้านแรงงาน

6. สำหรับโครงการที่ไม่ผ่านการอนุมัติ ควรรีบแจ้งกลับให้ทางชุมชนได้รับทราบโดยด่วน เพื่อที่ทางชุมชนจะได้มีเวลาในการทำประชาคมเพื่อคัดเลือกโครงการใหม่ที่เหมาะสม เช่น โครงการที่ไม่ผ่านการอนุมัติ ควรมีเจ้าหน้าที่ในการแจ้งถึงปัญหาและเหตุผลที่ไม่ผ่านการอนุมัติให้แก่ชุมชนโดยด่วน เพื่อหาทางแก้ไขหรือคัดเลือกโครงการใหม่ที่เหมาะสม

7. ควรเพิ่มงบประมาณในการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับโครงการที่เป็นความต้องการของแต่ละชุมชน และครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายอย่างครบถ้วน เช่น โครงการก่อสร้างลานเอกประสงค์คอนกรีตเสริมเหล็ก เพียงเพิ่มงบประมาณหรือมีการประสานงานพูดคุยกับประชาชนเพื่อหางบประมาณเพิ่มเติมจะทำให้สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด

8. จัดทำโครงการที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวมให้มากกว่าเดิมตามความต้องการของประชาชน เช่น ฝ่ายชลอน้ำ และการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ: ด้านระบบและกลไกของโครงการวิถีครูบา วิถีหน้าหมู่วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์

สำหรับข้อเสนอแนะด้านระบบและกลไกของโครงการวิถีครูบา วิถีหน้าหมู่วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ สรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อเสนอแนะด้านระบบและกลไกของโครงการวิถีครูบา วิถีหน้าหมู่วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์

เกณฑ์ในการประเมินระบบและกลไก	ข้อเสนอแนะ
แนวทาง (Approach)	มีการวางแนวทางของระบบอย่างชัดเจน โดยมีข้อกำหนดรายละเอียด กฎเกณฑ์ ผู้รับผิดชอบหรือระยะเวลาของแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจนและเหมาะสมตามโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานในแต่ละขั้นตอนให้เกิดมาตรฐานของระบบ เพิ่มการทำงานอย่างมีระบบมากขึ้น เช่น การกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน การกำหนดช่วงระยะเวลาการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดมาตรฐานของระบบ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เกณฑ์ในการประเมินระบบและกลไก	ข้อเสนอแนะ
<p style="text-align: center;">การถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ (Deployment)</p>	<p>นำแนวทางของระบบทุกขั้นตอน ถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง รับทราบอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และตรงกัน รวมถึงการ ถ่ายทอดความรู้ที่จำเป็นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบทั้งหมด สู่การปฏิบัติงานที่สมบูรณ์โดยไร้จุดอ่อน ไม่มีความแตกต่างที่สำคัญของหน่วยงานใด ๆ เพื่อให้เป็นมาตรฐานและนำแนวทาง ไปใช้กับหน่วยงานที่เหมาะสมได้ เช่น มีการประชุมเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบถึงหน้าที่ของตนเองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ มีการอบรมให้ คำแนะนำ ในแนวทางของระบบอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และ ตรงกันกับทุกหน่วยงาน และถ่ายทอดความรู้ในงานที่เกี่ยวข้อง กับผู้ดำเนินงานนั้น ๆ</p>
<p style="text-align: center;">การเรียนรู้ (Learning)</p>	<p>มีกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลจริงจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเรียนรู้ วิเคราะห์ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการตั้งแต่ขั้นตอนแรก จนถึงขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ และนำข้อมูลที่ได้มา ปรับปรุงและพัฒนาาระบบและกลไกของโครงการให้มี มาตรฐาน และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น มีการนำหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานมาประชุม เพื่อประเมินทุกโครงการ โดยใช้ข้อมูลจริงจากทุกหน่วยงาน นำมาเรียนรู้ วิเคราะห์ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ทุกขั้นตอน เพื่อมาปรับปรุงพัฒนา ระบบให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p>
<p style="text-align: center;">การบูรณาการ (Integration)</p>	<p>มีแนวทางการบูรณาการ โครงการวิศิครุบา วิธีหน้าหมู่ วิธีแห่ง ศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ใน ปัจจุบันและอนาคตเป็นอย่างดี เช่น ควรมีการประชุมร่วมกัน ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในแนวทางบูรณาการของกระบวนการ ให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ ของโครงการ</p>

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ: ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการวิถีครูบา วิถีน้ำหมู่วิถีแห่งศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทุน ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์

จากโครงการประชาชนมีส่วนร่วมในระดับที่ 3 ระดับให้เข้ามามีบทบาท (To Involve) เป็นระดับที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การวางแผนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเลือกโครงการและวิธีปฏิบัติงานเท่านั้น การเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนสู่ระดับที่ 4 ระดับการสร้างความร่วมมือ (To Collaborate) นั้น ต้องมองประชาชนเป็นหุ้นส่วนของโครงการ โดยประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจ ตั้งแต่การระบุปัญหา พัฒนาทางเลือก และแนวทางแก้ไขในทุกขั้นตอนของโครงการ โดยยึดความคิดเห็นของประชาชนในการตัดสินใจเป็นหลัก ดังนี้

1. ให้ประชาชนหรือตัวแทนประชาชนในโครงการนั้น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในแนวคิดการระบุปัญหา พัฒนาทางเลือก แนวทางในการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะของประชาชน หรือตัวแทนประชาชนในทุก ๆ ขั้นตอน มาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจในทุก ๆ ด้าน ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ขั้นตอนในการอนุมัติโครงการ สำหรับโครงการที่ไม่ผ่านการอนุมัติ ควรให้มีการประชุมระหว่างตัวแทนประชาชนกับภาครัฐ ให้ประชาชน เข้าใจ รู้ถึงปัญหา เพื่อหาข้อสรุปในโครงการร่วมกัน รวมถึงให้ประชาชนหรือตัวแทนประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเลือกวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ

2. ให้ประชาชน หรือตัวแทนประชาชนรับทราบถึงผู้ดูแลและควบคุมโครงการ และผู้ที่เกี่ยวข้องในโครงการ เพื่อให้การติดต่อประสานงานระหว่างภาครัฐกับประชาชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ให้ประชาชนหรือตัวแทนประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินงานของโครงการ ในขั้นตอนที่ประชาชนไม่สามารถดำเนินการเองได้

3. ให้ประชาชน หรือตัวแทนประชาชนรับทราบ แสดงความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจมากขึ้นกว่าเดิมในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตั้งแต่การเสนอโครงการ การพิจารณาโครงการ ตลอดจนการดำเนินโครงการและการประเมินผลโครงการร่วมกับภาครัฐ เช่น ควรมีการประเมินโครงการหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ โดยให้ตัวแทนประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการนั้น ๆ